

**IDENTYFIKACJA I OCENA ISTNIEJĄCYCH I POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ
WEWNĘTRZNYCH I ZEWNĘTRZNYCH ORAZ SPOSOBY ELIMINACJI LUB
OGNIECZANIA TYCH ZAGROŻEŃ I ICH SKUTKÓW**

I. Zagrożenia wewnętrzne istniejące¹⁾

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Zarastanie lądowych ekosystemów nieleśnych drzewami i krzewami oraz niepożądanymi gatunkami roślin zielnych, powodujące obniżenie różnorodności biologicznej	Systematyczne usuwanie roślin drzewiastych, wykaszanie roślinności zielnej; działania mające na celu pielęgnację i poprawę warunków siedliskowych gatunków cennych florystycznie
2	Zachwianie równowagi stanu populacji zwierząt, zanik gatunków występujących na terenie Parku	Tworzenie stref ostoi, wykonywanie ekspertyz dotyczących stanu poszczególnych gatunków, wdrażanie programów ochrony gatunków oraz prowadzenie monitoringu wybranych gatunków
3	Proces eutrofizacji prowadzący do niekorzystnych zmian w zespołach ryb	Monitoring stanu czystości wód, programy ochrony i wspomagania gatunków, połowy regulacyjne, kontrolne, pozyskanie tarlaków, zarybienia
4	Zmiany degradacyjne ichtiofauny pod wpływem eutrofizacji w wyniku niewłaściwej organizacji wędkarstwa	Udostępnianie do amatorskiego połowu ryb na zasadach określonych w regulaminie
5	Zanikanie śladów po obiektach dawnej kultury materialnej i niematerialnej	Ekspozowanie śladów dawnej kultury materialnej, oznakowanie ich w terenie za pomocą tablic (dawne cmentarze, osady, obiekty hydrotechniczne); odtwarzanie elementów kultury niematerialnej (dawne nazwy, legendy, tradycja związana z dawnymi zawodami) w wydawnictwach i podczas zajęć edukacyjnych
6	Uszkodzenie odnowień naturalnych oraz upraw leśnych i młodników powodowane nadmierną ilością jeleni, saren i dzików	Zabezpieczanie drzewek środkami zapachowymi (repelentami), gradzenie powierzchni, pakułowanie drzewek; regulacja liczebności jeleniowatych i dzików w oparciu o dane z inwentaryzacji liczebności populacji
7	Ryzyko gradacyjnego rozwoju populacji owadów, w przypadku zagrożenia dla trwałości drzewostanów	Wykładanie pułapek feromonowych na owady, usuwanie drzew zasiedlonych przez owady w stopniu stwarzającym ryzyko gradacji zagrażającej trwałości drzewostanów, przy pozostawianiu w ekosystemach leśnych pozostałych drzew martwych i zamierających.
8	Zagrożenie dla gatunków i siedlisk z uwagi na zaśmiecanie przez turystów rzeki Drawy	Ograniczenie ruchu turystycznego na rzece Drawie w okresie letnim wraz z podejmowaniem działań edukacyjnych

	wraz z terenem przyległym	społeczeństwa; regulacja ruchu turystycznego; sprzątanie terenu; zabezpieczenia techniczne
9	Wydeptywanie pokrywy glebowej, uszkodzenie brzegów rzek i jezior przez pieszych	Wykonanie zabezpieczeń technicznych, polegających na naprawie kładek, poręczy i schodków oraz pomostów wędkarskich; oznakowanie i utrzymanie szlaków turystycznych, miejsc postoju i biwakowania, przystani wodnych i miejsc rekreacyjnych zgodnie z regulaminem; tworzenie nowych miejsc rekreacyjnych według potrzeb
10	Niepełne wykształcenie ekosystemów leśnych z drzewostanami pochodzącymi z dawnych nasadzeń, w tym na gruntach porolnych; degeneracja siedlisk przez drzewostany iglaste nasadzone na siedlisku lasów liściastych	Przebudowa drzewostanów przez sadzenie gatunków zgodnych z siedliskiem oraz regulacja ich struktury przestrzennej
11	Niska liczebność niektórych gatunków ptaków	Wyznaczanie stref ochronnych, wywieszanie skrzynek lęgowych, ochrona i pozostawianie drzew dziuplastych i martwych
12	Niewłaściwy skład gatunkowy ryb w wodach Parku	Regulacja składu gatunkowego i struktury wiekowej populacji ryb poprzez odłowy regulacyjne, zarybienia, ochronę tarlisk i zimowisk
13	Zły stan populacji ryb łososiowatych; niewykorzystanie potencjalnych możliwości biotopu i tarlisk przez ryby łososiowate	Zarybianie, ochrona tarlisk, zimowisk, pozyskanie tarlaków, ograniczenia w udostępnieniu do amatorskiego połowu ryb
14	Negatywny wpływ gatunków obcych i inwazyjnych na rodzime, dzikie populacje zwierząt i roślin	Monitoring; eliminacja obcych gatunków zwierząt i roślin

II. Zagrożenia wewnętrzne potencjalne¹⁾

Lp.	Identyfikacja zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Zagrożenie pożarami	Orka pasów przeciwpożarowych, usuwanie martwych roślin z pasów przeciwpożarowych; utrzymanie sprawności punktów czerpania wody, przejezdności dróg pożarowych; zabezpieczenie miejsc wyznaczonych na ogniska
2	Oslabianie i obumieranie drzewostanów na skutek intensywnego żeru owadów foliofagicznych	Wykładanie pułapek feromonowych na owady, kontrola liczebności, ocena zagrożenia oraz zwalczanie masowego pojawu owadów w przypadku stwierdzenia zagrożeń dla trwałości drzewostanów
3	Zagrożenie zwierząt w okresie zimowym	Dokarmianie w okresie śnieżnej i mroźnej zimy

III. Zagrożenia zewnętrzne istniejące¹⁾

Lp.	Identyfikacja zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Dopływ zanieczyszczeń antropogenicznych i geogenicznych wnoszonych do Parku przez rzeki i inne ciekły zlewni położone poza obszarem Parku	Współdziałanie administracji Parku z organami administracji lokalnej i samorządami gmin w celu ochrony wód powierzchniowych i podziemnych zlewni Parku
2	Wzrastający ruch turystyczny na rzece Drawie	Zmiana organizacji spływów kajakowych na rzece Drawie; okresowe i przestrzenne ograniczanie ruchu turystycznego; zorganizowanie Centrum Proekologicznego Zarządzania Ruchem Turystycznym
3	Nie w pełni drożna przepławka na Elektrowni Wodnej Kamienna na Drawie	Podjęcie starań zmierzających do polepszenia funkcjonowania przepławki
4	Zanikanie śladów po obiektach dawnej kultury materialnej i niematerialnej	Współpraca z samorządami lokalnymi, nadleśnictwami w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego regionu; działalność edukacyjna
5	Konflikt pomiędzy udostępnieniem Parku a ochroną przyrody, brak akceptacji dla obowiązujących zakazów, niedostateczna wiedza o terenie Parku	Szerokie udostępnianie informacji na temat wartości przyrodniczych i kulturowych Parku oraz regionu, jego ochrony; prowadzenie działalności edukacyjnej i wydawniczej; montaż tablic informacyjnych poza granicami Parku; współpraca z podmiotami zainteresowanymi ochroną przyrody
6	Postępujące zanikanie regionalnych cech zabudowy	Propagowanie właściwych zapisów w dokumentach planistycznych (studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, plany zagospodarowania przestrzennego gmin) uwzględniających przeciwdziałania zanikaniu regionalnych cech zabudowy

IV. Zagrożenia zewnętrzne potencjalne¹⁾

Lp.	Identyfikacja zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Eutrofizacja wód rzeki Drawy oraz skażenie gleby na skutek nawożenia gnojowicą pól położonych w bezpośrednim sąsiedztwie rzeki przez Fermę Tuczu Trzody Chlewnej w Chomętowie	Monitoring jakości gleb i wód; starania administracyjne o ograniczenie negatywnego wpływu funkcjonowania fermy na ekosystemy Parku
2	Negatywny wpływ gatunków obcych i inwazyjnych na rodzime, dzikie populacje zwierząt i roślin	Monitoring; eliminacja obcych gatunków zwierząt i roślin

¹⁾ Zagrożenia uszeregowano od najistotniejszego